

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 sierpnia 1997 r.

**w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia.**

Na podstawie art. 221 § 5 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kryteria i sposób klasyfikacji substancji chemicznych pod względem zagrożeń dla zdrowia lub życia oraz sposób znakowania tych substancji,
- 2) wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych, sposób ich znakowania, etykietowania i rejestrowania,
- 3) wymagania dotyczące sporządzania kart charakterystyki niebezpiecznych substancji chemicznych.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o substancjach chemicznych, należy przez to rozumieć:

- 1) pierwiastki chemiczne i ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą jakiegokolwiek procesu produkcyjnego, wraz ze wszystkimi dodatkami wymaganymi dla zachowania ich trwałości oraz wszystkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu, jednak bez rozpuszczalników, które można oddzielić bez wpływu na trwałość substancji i bez zmiany jej składu, a także
- 2) mieszaniny pierwiastków chemicznych lub ich związków, o których mowa w pkt 1, z wyłączeniem mieszanin będących odpadami.

§ 2. 1. Substancje chemiczne klasyfikuje się uwzględniając ich toksyczność, właściwości fizykochemiczne oraz działanie na środowisko.

2. Jako niebezpieczne klasyfikuje się substancje chemiczne:

- 1) o właściwościach wybuchowych,
- 2) o właściwościach utleniających,
- 3) skrajnie łatwo palne,
- 4) wysoce łatwo palne,
- 5) łatwo palne,

- 6) bardzo toksyczne,
- 7) toksyczne,
- 8) szkodliwe,
- 9) żrące,
- 10) drażniące,
- 11) uczulające,
- 12) rakotwórcze,
- 13) mutagenne,
- 14) działające na rozrodczość,
- 15) niebezpieczne dla środowiska.

3. Klasyfikację substancji chemicznych przeprowadza się na podstawie wyników badań ich właściwości fizykochemicznych i biologicznych lub informacji dostępnych w piśmiennictwie naukowym, bazach danych albo wynikających z udokumentowanych doświadczeń praktycznych, a w odniesieniu do substancji chemicznych, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 2 — właściwości toksyczne lub działanie rakotwórcze, mutagenne albo działanie na rozrodczość ustala się także na podstawie zawartości pierwiastków chemicznych lub ich związków, sklasyfikowanych jako niebezpieczne substancje chemiczne.

4. Szczegółowe kryteria i sposób klasyfikacji substancji chemicznych pod względem zagrożeń dla zdrowia lub życia oraz sposób znakowania substancji chemicznych i niebezpiecznych substancji chemicznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Producent, importer, dystrybutor i inny dostawca, zwani dalej „producentem i dostawcą”, są obowiązani do:

- 1) klasyfikowania substancji chemicznych zgodnie z kryteriami przedstawionymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia, jeżeli substancje te nie są wymienione w wykazie niebezpiecznych substancji chemicznych, o którym mowa w § 6,

2) właściwego znakowania substancji chemicznych, zgodnie z dokonaną klasyfikacją.

§ 4. Substancje chemiczne znakuje się, z zastrzeżeniem § 5, podając na etykiecie, umieszczonej trwale na powierzchni opakowania, informacje w języku polskim określające jego zawartość oraz producenta lub dostawcę.

§ 5. 1. Substancje chemiczne zaklasyfikowane jako niebezpieczne znakuje się, podając na etykiecie następujące informacje:

- 1) nazwę lub nazwy chemiczne substancji, a w przypadku mieszaniny — nazwy chemiczne niebezpiecznych substancji wchodzących w jej skład oraz ich udział procentowy w mieszaninie,
- 2) nazwę handlową substancji chemicznej,
- 3) nazwę i adres producenta lub dostawcy, wprowadzającego substancję chemiczną do obrotu,
- 4) znaki ostrzegawcze wymienione w aneksie III załącznika nr 1 do rozporządzenia, wraz z ich znaczeniami, i określenia dotyczące rodzaju zagrożenia oraz prawidłowego postępowania z niebezpieczną substancją chemiczną, odpowiednie do dokonanej klasyfikacji.

2. Informacje powinny być zgodne z danymi zawartymi w karcie charakterystyki niebezpiecznej substancji chemicznej, o której mowa w § 10, i umieszczone na etykiecie w taki sposób, aby napisy mogły być odczytane poziomo, gdy opakowanie spoczywa w normalnym położeniu.

3. Kolor i wygląd etykiety powinny być tak dobrane, aby znak ostrzegawczy i jego tło wyraźnie się od siebie odróżniały, a umieszczone napisy wyraźnie się odróżniały od tła i miały wielkość oraz krój czcionki ułatwiające ich odczytanie. Znak lub znaki ostrzegawcze umieszczone na etykiecie powinny pokrywać co najmniej jedną dziesiątą jej powierzchni.

4. W zależności od pojemności opakowania etykiety powinny mieć następujące wymiary:

Pojemność opakowania	Wymiary (w milimetrach)
do 3 dm <sup>3</sup>	co najmniej 52 x 74
ponad 3 dm <sup>3</sup> do 50 dm <sup>3</sup>	co najmniej 74 x 105
ponad 50 dm <sup>3</sup> do 500 dm <sup>3</sup>	co najmniej 105 x 148
ponad 500 dm <sup>3</sup>	co najmniej 148 x 210

5. Etykieta nie jest wymagana, jeżeli znakowanie jest trwale i czytelnie umieszczone na opakowaniu w inny sposób.

§ 6. Wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. Pojemniki na stanowiskach pracy, zawierające niebezpieczne substancje chemiczne, powinny być oznakowane znakami ostrzegawczymi, wynikającymi z klasyfikacji tych substancji.

§ 8. 1. Niebezpieczne substancje chemiczne stosowane w Polsce podlegają zgłoszeniu do rejestru, który

prowadzi Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. J. Nofera w Łodzi, z wyjątkiem niebezpiecznych substancji chemicznych stosowanych wyłącznie w resorcie obrony narodowej, które podlegają zgłoszeniu do rejestru prowadzonego przez Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii.

2. Niebezpieczna substancja chemiczna powinna zostać zgłoszona do rejestru przez jej producenta lub dostawcę wprowadzającego do obrotu, stosującego lub sprowadzającego tę substancję po raz pierwszy, najpóźniej w dniu jej zastosowania lub wprowadzenia do obrotu.

3. Zgłoszeniu do rejestru nie podlegają niebezpieczne substancje chemiczne stosowane lub wprowadzane do obrotu w ilości poniżej 100 kg rocznie przez jednego producenta lub dostawcę, chyba że z innych przepisów wynika obowiązek zgłoszenia substancji chemicznej stosowanej w mniejszych ilościach.

§ 9. 1. Zgłoszenia, o którym mowa w § 8 ust. 2, dokonuje się na karcie zgłoszenia według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, powinna być dołączona karta charakterystyki niebezpiecznej substancji chemicznej oraz zezwolenie na produkcję lub zezwolenie bądź koncesja na import, jeżeli są one wymagane odrębnymi przepisami.

3. Jednostki, o których mowa w § 8 ust. 1, mają prawo zażądać informacji, na podstawie których dokonano klasyfikacji lub sporządzono kartę charakterystyki zgłaszanej substancji chemicznej.

§ 10. 1. Producent i dostawca niebezpiecznych substancji chemicznych mają obowiązek posiadać karty charakterystyki tych substancji.

2. Kartę charakterystyki sporządza się według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Producent i dostawca niebezpiecznej substancji chemicznej ma obowiązek udostępniać nieodpłatnie jej odbiorcy kartę charakterystyki oraz informować go o wszelkich wprowadzanych do niej zmianach.

§ 11. Producent lub dostawca, który w dniu wejścia w życie rozporządzenia stosuje lub wprowadza do obrotu niebezpieczną substancję chemiczną, jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia dokonać zgłoszenia do odpowiedniego rejestru, o którym mowa w § 8 ust. 1.

§ 12. 1. Rozporządzenie nie dotyczy kosmetyków, paszy i dodatków do paszy, amunicji i materiałów wybuchowych, żywności i dodatków do żywności, środków farmaceutycznych i materiałów medycznych, środków ochrony roślin oraz transportu materiałów niebezpiecznych regulowanych odrębnymi przepisami.

2. Rozporządzenie nie narusza odrębnych przepisów dotyczących produktów powszechnego użytku.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *R. J. Żochowski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia  
i Opieki Społecznej z dnia 21 sierpnia 1997 r.  
(poz. 671)

**Załącznik nr 1**

**SZCZEGÓLNE KRYTERIA I SPOSÓB KLASYFIKACJI SUBSTANCJI CHEMICZNYCH POD WZGLĘDEM  
ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA LUB ŻYCIA ORAZ SPOSÓB ZNAKOWANIA SUBSTANCJI CHEMICZNYCH  
I NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH**

*(Załącznik nr 1 zawiera oddzielny załącznik do niniejszego numeru)*

**Załącznik nr 2**

**WYKAZ NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH**

*(Załącznik nr 2 zawiera oddzielny załącznik do niniejszego numeru)*

Załącznik nr 3

KARTA ZGŁOSZENIA NIEBEZPIECZNEJ SUBSTANCJI CHEMICZNEJ DO REJESTRU				BCh
Nazwa producenta/importera		Adres-kod	Nr REGON	Data zgłoszenia
Lp.	Nazwa handlowa niebezpiecznej substancji chemicznej	Nazwa chemiczna niebezpiecznej substancji chemicznej*	Znaki i napisy ostrzegawcze	
			symbole	zwroty R zwroty S

\* W przypadku zgłoszenia mieszaniny podać nazwy niebezpiecznych substancji chemicznych oraz ich procentowy udział w składzie mieszaniny.

Data .....

Imię i nazwisko osoby upoważnionej .....

## WZÓR KARTY CHARAKTERYSTYKI NIEBEZPIECZNEJ SUBSTANCJI CHEMICZNEJ

\* Producent/Importer/Dystrybutor, adres, telefon, teleks, telefaks, nr statystyczny  
REGON

### 1. Identyfikacja substancji chemicznej

1.1.	Nazwa substancji chemicznej
1.2.	Składniki mieszaniny
1.3.	Numer CAS
1.4.	Numer ONZ
1.5.	Numer EWG

### 2. Klasyfikacja i oznakowanie

2.1.	Symbole niebezpieczeństwa
2.2.	Napisy ostrzegawcze
2.3.	Klasyfikacja i oznakowanie w transporcie
2.4.	Opakowania

### 3. Środki bezpieczeństwa

3.1.	Środki ochrony indywidualnej
3.2.	Zasady pierwszej pomocy
3.3.	Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub awarii - sposób postępowania przy wycieku - metody unieszkodliwiania

### 4. Fizyczne i chemiczne właściwości substancji

4.1.	Postać fizyczna, barwa, zapach
4.2.	Temperatura wrzenia
4.3.	Temperatura topnienia
4.4.	Prężność par
4.5.	Rozpuszczalność w wodzie i innych rozpuszczalnikach
4.6.	Gęstość
4.7.	Temperatura zapłonu
4.8.	Granice wybuchowości
4.9.	Temperatura samozapłonu
4.10.	Reaktywność
4.11.	Właściwości korozyjne

### 5. Zagrożenia dla zdrowia

5.1.	Drogi narażenia
5.2.	Działanie miejscowe (skóra, oczy, błony śluzowe)
5.3.	Skutki zdrowotne narażenia ostrego
5.4.	Skutki zdrowotne narażenia przewlekłego

**6. Zagrożenie dla środowiska**

Zagrożenie dla środowiska

**7. Kontrola narażenia**

7.1. Wartości NDS, NDSCh, NDSP

7.2. Metody oceny narażenia

**8. Instrukcja postępowania**

8.1. Przechowywanie

**9. Data sporządzenia karty****10. Informacje dodatkowe**

\* 10.1. Niebezpieczna substancja chemiczna została zgłoszona do rejestru w dniu

\* Informacja w rubryce nie jest wymagana w przypadku stosowania przez pracodawcę karty charakterystyki sporządzonej przez osobę inną niż producent, importer lub dystrybutor.